

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

POMM 1002

Johdanto monialaisiin opintoihin (3 op.)

Demo 2.

18.9.2026

Kuosmanen Merja, yliopistonopettaja, Opettajankoulutuslaitos, Jyväskylän yliopisto

merja.k.kuosmanen@jyu.fi

Tiimien töiden esittely

Yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen osaaminen *reformituotokset*

Kertokaa aluksi näkökulma ja ns. tutkimuskysymys, jonka otitte työhönne.

Lyhyt keskustelu ja kommentointi esityksen loppuun.

Peruskoulu 2045: Elämää varten : Visio suomalaiselle peruskoululle

- Pysyvä osoite Valtioneuvoston julkaisuarkistossa <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-415-029-3>

1. Merkityksellinen elämä: hyvinvointi + oppiminen yhdessä

- Oppimisen ja hyvinvoinnin yhteys vahvistuu: koulu ei voi olla vain oppimistuloksia tuottava instituutio, vaan hyvinvoinnin perusta. (kriittinen näkökulma esille)
- Turvallinen, lämmin ja luottamuksellinen ilmapiiri on tulevaisuuden koulun ydin.
- Toivo ja tulevaisuususkko ovat osa koulun tehtävää, ei vain sivutuote.
- Oppilaiden toimijuus: lapset ja nuoret nähdään aktiivisina toimijoina, ei passiivisina oppijoina. (kriittinen näkökulma/ sinnikkyys?)

2. Elämä yhdessä: yhteisöllisyys ja demokratia

- Koulu toimii yhteisöllisenä tulevaisuusinstituutiona, ei vain oppilaitoksena.
- Demokratiakasvatus vahvistuu: oppilaat osallistuvat päätöksentekoon, suunnitteluun ja yhteiseen kehittämiseen. (kriittinen näkökulma)
- Yhteisöllisyys on keskeinen vastaus yksinäisyyteen ja polarisaatioon.
- Koulu rakentaa yhteistä hyvää, ei vain yksilöllisiä suorituksia.

OKM-Visio jatkuu...

3. Elämä maapallolla: ekologinen kestävyys ja planetaarinen vastuu

- **Kestävyyskasvatus** ei ole erillinen teema, vaan koko koulun toimintaa ohjaava periaate.
- Oppilaat oppivat **planetaarista sivistystä**: ymmärrystä siitä, miten oma toiminta liittyy maapallon hyvinvointiin.
- Koulun arki muuttuu ekologisesti kestäväksi (ruoka, liikkuminen, energia, materiaalit).

4. Teknologian inhimillinen ja eettinen käyttö

- Teknologiaa ei nähdä itseisarvona, vaan **inhimillisen kasvun välineenä**.
- Keskiössä on **eettinen, turvallinen ja tarkoituksenmukainen** käyttö.
- Oppilaat oppivat **digitaalista toimijuutta**: ymmärtämään teknologian vaikutuksia, ei vain käyttämään välineitä.
- AI ja automaatio tuovat uusia mahdollisuuksia, mutta vaativat **kriittistä lukutaitoa**. (kriittinen näkökulma)

Jatkuu....

5. Koulun vahvuuksien varaan rakentaminen

- Raportti korostaa, että suomalaisen koulun tulevaisuus ei synny tyhjästä, vaan nykyisistä vahvuuksista:
- Yhdenvertainen julkinen koulu
- Korkeasti koulutetut opettajat
- Luottamus koulutusjärjestelmään
- Laaja sivistyskäsitys
- Tulevaisuuden kehitystyö rakentuu näiden varaan, ei niitä purkaen.

6. Koulun rooli muuttuvassa yhteiskunnassa

- Koulu nähdään **tulevaisuusinstituutiona**, joka rakentaa merkityksellistä elämää, yhteistä hyvää ja planetaarista vastuuta.
- Koulun tehtävä on **vahvistaa toimijuutta**: kykyä vaikuttaa omaan elämään ja yhteiskuntaan.
- Koulun tulee vastata **globaalin toimintaympäristön muutoksiin**: epävarmuus, moninaisuus, teknologia, ekologinen kriisi.

Tulevaisuuden visio – Ops:n perusteiden laaja-alainen osaaminen

- Hyvinvoinnin ja oppimisen vahva integraatio
- Yhteisöllisyys ja demokratia koulun arjessa
- Ekologinen kestävyys ja planetaarinen sivistys
- Eettinen ja inhimillinen teknologian käyttö
- Koulun vahvuuksien hyödyntäminen kehittämisen perustana
- Toimijuuden ja tulevaisuususkon vahvistaminen

Laaja sivistyskäsitys = koulun arvoperusta

Laaja-alainen osaaminen = sivistyskäsityksen konkreettinen toteutus opetuksessa

Toisin sanoen: Laaja-alainen osaaminen on se **pedagoginen työkalu**, jolla laaja sivistyskäsitys viedään **käytännön opetukseen, oppimiseen ja koulun toimintakulttuuriin**.

Ydinosaamisalue - Pedagoginen osaaminen

” Kykenet suunnittelemaan, toteuttamaan, eriyttämään, arvioimaan ja kehittämään erilaisia oppimisprosesseja. Ymmärrät oppimiselle asetettujen tavoitteiden, pedagogisen toiminnan ja arvioinnin välisen yhteyden vuorovaikutteisissa oppimis- ja ohjausprosesseissa. Opetuksen ja oppimisen tilanteissa kykenet toimimaan ja ajattelemaan luovasti ja innovatiivisesti ollen avoin uusille näkökulmille, keksimiselle ja kokeiluille sekä totutun haastamiselle. Osaat tunnistaa ja hyödyntää oppimista edistäviä vuorovaikutuksen ulottuvuuksia erilaisissa oppimistilanteissa ja -ympäristöissä. Ymmärrät oppimista edistävän vuorovaikutuksen sekä monimediaisten ja monipuolisten oppimisympäristöjen vaikutuksia ja osaat huomioida ne oppimisen ohjaamisessa. Osaat ohjata heterogeenisiä opetusryhmiä sekä osaat suunnitella ja toteuttaa oppimistilanteita siten, että ne vahvistavat oppilaiden osallisuutta ja kiinnostumista oppimiseen ja kouluun. Lisäksi sinulla on opetus- ja oppimistilanteissa kertyvien kokemusten sekä niiden reflektoinnin ja taidon harjoittelun kautta rakentuvaa osaamista.”

Pedanet POMM 1002

Näkökulmia mm. tunnetuki, ryhmädynamikka, yksilöllinen/ryhmämuotoinen tuki, oppijan osallisuus ja toimijuus, oppimisen arviointi jne.

**KIITOS KAIKILLE JA ENSI
VUOKKON!**

**HUOM! Yksi ajan
muutostoive...sovitaan yhdessä!**